

Protokol z jednání komise pro výběr držitele Ceny hejtmana Jihočeského kraje 2021

konaného dne 28. 4. 2021 v Českých Budějovicích

Přítomní členové hodnotící komise:

Pavel Hroch, náměstek hejtmana

Mgr. Petr Soukup, vedoucí odboru Kancelář hejtmana

Mgr. Patrik Červák, vedoucí odboru kultury a památkové péče

Mgr. František Chrastina, vedoucí oddělení kultury a zřizovaných organizací

Ing. František Štangl, ředitel Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

PhDr. Mgr. Marcela Macková, regionální odborné pracoviště pro péči o tradiční lidovou kulturu

Omluven:

Ing. Štěpán Pavlík, předseda Komise Jihočeského kraje pro kulturu

Zapsala:

Alena Janků, oddělení kultury a zřizovaných organizací

Dne 14. 1. 2021 byla vyhlášena již 11. výzva k předkládání návrhů na udělení Ceny hejtmana Jihočeského kraje za zachování a rozvoj lidových tradic Jihočeského kraje (dále jen „Cena“) s termínem ukončení ke dni ke dni 30. 1. 2021. Udělování výše uvedené Ceny je naplněním Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na roky 2016–2020 a na další léta. Pravidla a postupy udělování Ceny jsou stanoveny Statutem Ceny hejtmana Jihočeského kraje za zachování a rozvoj lidových tradic Jihočeského kraje v aktualizovaném znění, *usn. č.349/2020/ZK/20 ze dne 17. 12. 2020*, (dále jen „Statut“), který vychází z výše uvedené koncepce. Cena je udělována subjektům, které při své činnosti udržují a zachovávají znalosti a dovednosti v oblasti jihočeského regionu; nositelem Ceny může být osoba, kolektiv, obec či město. Udělení Ceny není vázáno na jeden počín, nýbrž na dlouholetou (celoživotní) činnost v oblasti lidové kultury

Ve stanoveném termínu došlo celkem 9 návrhů na udělení Ceny:

- Jiřina Zikmundová – za rozvoj lidových tradic, řemeslnou činnost v daném oboru (vyšívání lidových krojů) a jako ocenění k nedávnému životnímu jubileu (80 let); nominaci zaslal Blažácký soubor písní a tanců v Ševětíně, jehož je paní Zikmundová zakládající členkou.
- Ing. Miroslav Šobr – udržování řemesel a zvykoslovných tradic ručního sečení kosou, tradice jihočeského Masopustu a ochotnického divadla; nominaci zaslala obec Volenice.
- Obec baráčníků Pištín – za rozvoj lidových tradic, řemeslnou činnost v daném oboru (kroje); nominaci zaslal obecní úřad Pištín.
- Bernartice – řemeslná činnost (soutěž sekáčů kosou); nominaci zaslalo Zemědělské družstvo Bernartice.
- ARS KLUB České Budějovice – rozvoj lidových tradic, zejména prostřednictvím pořádání velikonoční a vánoční staročeské uličky na Piaristickém náměstí a v Panské ulici v rámci adventních akcí města České Budějovice; nominaci zaslala paní Jana Švarcová (FO).
- Maškarní sdružení, spolek pro udržování tradic v Milevsku – revitalizace tradic v oblasti zvykoslovných jevů a folklórních projevů – péče o tradici milevských maškar, která má kořeny v roce 1862.
Maškarní sdružení získalo dvě nominace – 1. od Jihočeských týdeníků s.r.o. a 2. od občanského sdružení Milevský kraj o.p.s..
- Folklórní soubor Libín-S Prachatice – revitalizace tradic v oblasti zvykoslovných jevů a folklórních projevů; nominaci zaslala paní Jana Holá z Prachatic.

- Helena Svobodová – revitalizace tradic v oblasti zvykoslovných jevů a folklórních projevů, zakládající členka souboru Libín-S Prachatice; nominaci zaslal folklórní soubor Libín-S Prachatice.
- Obec Baráčníků Radomyšl – za zachování a rozvoj lidových tradic; nominaci zaslal městys Radomyšl

Všechny návrhy byly posuzovány dle kritérií definovaných „Statutem“

Komise se jednohlasně shodla na tom, že Cena by měla být udělena **Jiřině Zikmundové** za rozvoj lidových tradic, řemeslnou činnost v daném oboru (vyšívání lidových krojů) a jako ocenění k nedávnému životnímu jubileu (80 let) a Ing. Miroslavu Šobrovi za udržování řemesel a zvykoslovných tradic ručního sečení kosou, tradice jihočeského Masopustu a ochotnického divadla.

U Jiřiny Zikmundové je – kromě významného životního jubilea – nutno akceptovat její dlouholetý podíl v rámci prezentace významné národopisné oblasti – jihočeských Blat ve folklórním Blatáckém souboru (zal. v *Ševětíně roku 1974*), u jehož zrodu stála. Současně patří i k expertům na blatácké lidové kroje, typických svou nezaměnitelnou, po stránce technické velmi náročnou, výšivkou; uvedme např. specifické „katry“, bez kterých si krojové blatácké součásti nelze představit, a jejichž provedení vyžaduje nejen dokonalou řemeslnou zručnost, ale i orientaci v tradičních vzornících. Díky Jiřině Zikmundové se dodnes lze těšit touto krásou, ale i získat dokumentační a dokumentární přehled o tradiční barevnosti (převažující *okrové a cyklámenové odstíny*) i motivech. Není náhodou, že svým citlivým přístupem získala obdiv i profesionálních odborníků a specialistů na lidový oděv: Dr. Jiřiny Langhammerové (*emerit. ředitelka národopis. odd. NM*) a ak. soch. Zora Soukupové (dlouholetá *etnografka JČM, autorka metodické publikace Motivy lidové výšivky z jižních Čech*).

Záslužné aktivity **Ing. Miroslava Šobra** přesahují zeměpisnou oblast navrhuje obce a širšího Strakonicka i oblast specifika předmětu lidové tradice. Miroslav Šobr svými profesními i soukromými aktivitami (kulturně historickými i ekologicko osvětovými) patří bezesporu k osobnostem města Strakonice i oblasti Prácheňska. (Např. spolupráce při obnově ovocné zahrady u Hoslovického mlýna, realizace výroby a umístění sochy Dorotky z Tylova Strakonického dudáka v jubilejním 20. ročníku Mezinárodního dudáckého festivalu ...). Pozornost si určitě zaslouží realizace ekologicko-osvětového projektu Zahradou poznání 2013–2018. Tento šestiletý projekt města Strakonice originálním a inspirativním způsobem představuje krajinu jihozápadních Čech – historického regionu Prácheňska, v přírodně kulturně historických souvislostech, který kromě významného přírodně krajinářského rozměru má i celospolečenský rozměr a mezinárodní přesah. Publikaci vydalo město Strakonice za podpory Jihočeského kraje roku 2016 díl 1., roku 2019 díl 2.

Odborné regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu spolupracuje s Ing. Šobrem přes 15 let: (2008 prezentace lidových masopustních masek („tažoucká fuksa“) na profilovém programu MFF Strážnice prezentace lidových šumavských řemesel v rámci projektu Šumava Karla Klostermanna, Příjezd svatého Martina – Vlenice, dokumentace svatomartinské obchůzky (dotační program MK ČR) (2018 prezentace regionálních dudáckých tradic (prostřednictvím *rozsáhlého autorského materiálu: Šel tudy, měl dudy .. původně vědomostní soutěž zpracovaná pro město Strakonice v rámci MDF v Roce dudáků 2012*)) coby součást prezentační výstavy „Dudy, dudy, dudy, dudičky... - Dudácké tradice jihočeského regionu“ realizované Jihočeským muzeem za podpory MK ČR).

U nominací dalších subjektů se členové komise shodli na tom, že udělení jim nebude navrženo, a to z níže uvedených důvodů.

Baráčnícké tradice již byly oceněny jinou formou – v roce 2016 byly zapsány do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje (Usn. č. 1025/2016/RK-96 ze dne 8. 9. 2016)

Bernartická soutěž sekáčů kosou není v České republice ani v našem regionu ojedinělá; v Jihočeském kraji probíhá v 5 lokalitách (Bernartice, Bělčice, Lipovice-Vlachovo Březí, Mlynářovice – Volary: *Mistrovství republiky v kosení kosou, Volary*).

ARS KLUB České Budějovice – rozvoj lidových tradic, zejména prostřednictvím pořádání velikonoční a vánoční staročeské uličky – jedná se o akci, která, ač návštěvníky velice oblíbená a ceněná, je spíše lokálního charakteru a je součástí kulturní dramaturgie Statutárního města České Budějovice

ARS KLUB České Budějovice – rozvoj lidových tradic, zejména prostřednictvím pořádání velikonoční a vánoční staročeské uličky – jedná se o akci, která, ač návštěvníky velice oblíbená a ceněná, je spíše lokálního charakteru a je součástí kulturní dramaturgie Statutárního města České Budějovice

Maškarní sdružení, spolek pro udržování tradic v Milevsku již byl oceněn jinou formou: v roce 2016 byly Milevské maškary zapsány do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje ((Usn. č. 1025/2016/RK-96 ze dne 8. 9. 2016) a v roce 2017 byly do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky (Milevské maškary, č. 18/2017).

Komise se shodla na tom, že vhodnějším oceněním pro Maškarní sdružení, spolek pro udržování tradic v Milevsku, by byla Cena hejtmána Jihočeského kraje – Zlatá šupina. Nominaci podá odbor kultury a památkové péče Jihočeského kraje.

Folklorní soubor Libín-S Prachatice, Helena Svobodová – zde bylo doporučeno změnit předmět nominace a do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Jihočeského kraje nominovat Plavení dřeva na schwarzenberském kanále; součástí akce je i vystoupení Folklorního souboru Libín S Prachatice pod vedením Heleny Svobodové.

Tento návrh bude předložen radě kraje k projednání na zasedání dne 3. 6. 2021 následně zastupitelstvu kraje dne 24. 6. 2021.

Ověřil:

Mgr. Patrik Červák, vedoucí OKPP

Schválil:

Pavel Hroch, člen Rady Jihočeského kraje, předseda hodnotící komise

